

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 231/2019-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. júna 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Miroslava Duriša a Mojmíra Mamojku predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti LAMINA PREŠOV, s. r. o., Jesenná 5, Prešov, IČO: 44 558 902, zastúpenej advokátskou kanceláriou Peter Farkaš, advokátska kancelária spol. s r. o., Puškinova 16, Prešov, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Peter Farkaš, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 7 Cob 8/2017-221 z 28. júna 2017 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti LAMINA PREŠOV, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. októbra 2018 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti LAMINA PPREŠOV, s. r. o., Jesenná 5, Prešov, IČO: 44 558 902 (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného

porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 Cob 8/2017-221 z 28. júna 2017 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

2. Ústavná sťažnosť súvisí so sťažnosťou sťažovateľky, o ktorej ústavný súd rozhodol uznesením sp. zn. I. ÚS 554/2017 z 8. novembra 2017 tak, že ju odmietol pre neprípustnosť, keďže sťažovateľka proti napadnutému rozsudku krajského súdu súbežne podala opravný prostriedok – dovolanie podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

3.1 Z obsahu ústavnej sťažnosti a priložených príloh vyplýva, že v konaní začatom na základe žaloby obchodnej spoločnosti AGROKOM SERVIS s. r. o, Pod Kalváriou 40, Prešov, IČO: 36 444 031 (ďalej len „žalobkyňa“), z 13. januára 2014, ktorou sa v obchodnoprávnej veci po zmene žalobného návrhu domáhala proti sťažovateľke (žalovanej 1 ako dodávateľovi strešnej krytiny) zaplata sumy 5 086,10 € a proti žalovanému 2 (STAVZAM-Šuňava, spol. s r. o. ako realizátorovi) a žalovanému 3 (██████████ ako živnostníkovi, ktorý pokladal strechu) zaplata sumy 5 301,70 € predstavujúcej nárok na zľavu z kúpnej ceny tovaru – ľahkej plechovej strešnej krytiny BOBRINA – dodaného s vadou [§ 436 ods. 1 písm. c) Obchodného zákonníka], Okresný súd Prešov (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 19 Cb 2/2014-192 z 27. marca 2017 rozhodol, že sťažovateľka je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 5 086,10 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku a nahradiť žalobkyni 100 % trov konania. Samostatným výrokom rozhodol, že žalovaní 2 a 3 sú povinní zaplatiť žalobkyni spoločne a nerozdielne sumu 5 301,70 € a tiež jej nahradiť 100 % trov konania. Na základe vykonaného dokazovania (okrem iného aj) znaleckým posudkom Stavebnej fakulty Technickej univerzity v Košiciach (ďalej len „znalecký ústav“) č. 4/2016, z ktorého vyplynulo, že *„... prvotnou príčinou zatekania do objektu je komplikovaný geometrický tvar strechy, pre ktorý bol zvolený nevhodný systém ľahkej plechovej strešnej krytiny BOBRINA. Najvhodnejším riešením by bola kompletná výmena, čo by bolo časovo aj finančne náročné. Čiastkovým riešením by mohlo byť doriešenie detailov (pri vikieroch a pod.) a čiastková*

výmena aspoň v tých častiach, kde je sklon menší ako 30°... Podľa posudku medzi najdôležitejšie skutočnosti možno radiť to, že chýba projekt strechy, pri realizácii nebol vedený denník, absencia stáleho stavebného a autorského dozoru, nevhodná voľba zateplenia, nevhodná poistná hydroizolácia, nevhodná parozábrana, nevhodné sklony strechy, nedoriešenie detailov a iné... Už samotný projektant pri návrhu strechy mal dedukovať konštrukčné problémy pri realizácii takto tvarovo komplikovanej strechy a navrhnúť vhodnú krytinu (nie ponechať výber na investora) a navrhnúť vhodný spôsob zateplenia (ISOTEC nie je veľmi vhodný – opäť je nutné konštatovať – pre takto tvarovo komplikovaný geometrický tvar strechy)... Žiadna skladaná strešná krytina pod náporom hnaného dažďa (striekajúcej vody z hadice) nie je vodotesná. Vodotesnosť strechy má zabezpečiť poistná hydroizolácia. To požaduje aj výrobca strešnej krytiny BOBRINA. V tomto prípade to mali byť samotné panely ISOTEC, no tieto neboli realizované správne ako je opísané vyššie. Znalecký ústav má za to, že hlavnou príčinou zatekania do objektu je nedodržanie minimálneho sklonu strechy a nezvládnutie konštrukčných detailov pri odkvape, pri komíne, na štíte pri odkvape, pri strešnom okne, pri kotlíku, pri vikieri a úžľabí, nie kapilárna drážka v spoji plechových panelov“, okresný súd dospel k záveru, že „nároky z vád dodaného tovaru zo strany žalobcu voči žalovanému v 1. rade boli riadne a včas uplatnené... Predajcovia krytín považujú za bežnú súčasť svojich povinností, ktorá sa následne aj premieta do ceny tovaru, tzv. technické poradenstvo, ak o neho zákazník požiada, čo v danom prípade nie je sporné... Pokiaľ sa strany sporu zhodli na tom, že rozhodujúcim pre zistenie, čo je príčinou zatekania predmetnej strechy bude odborné stanovisko znalca, pričom znalec uvádza, že príčinou zatekania do objektu, a to prvotnou, je komplikovaný geometrický tvar strechy, pre ktorý bol zvolený nevhodný systém ľahkej plechovej strešnej krytiny BOBRINA, nemôže sa žalovaný v 1. rade – ten, kto krytinu odporučil a navrhoval a ako tvrdí, celý čas aj počas vzniku vád aj ich odstraňovania veril jej schopnostiam a kvalite, zbaviť svojho podielu zodpovednosti na vzniknutom stave. Žalovaný v 1. rade ani raz nevyslovil pochybnosti o správnosti svojho technického poradenstva, aj keď obchodný zástupca priznal, že nemal vôbec skúsenosti s týmto druhom krytiny. Ak nepovažoval za potrebné konzultovať túto skutočnosť s projektantom stavby a nedožadoval sa tejto spolusúčinnosti ani s ním ani s realizátormi diela, prijal za vzniknutý

stav zodpovednosť... Pokiaľ teda žalobca uplatňuje svoje nároky voči nemu, uplatňuje ich správne a zákonne.“

3.2 Okresný súd zároveň „k námietkam žalovaného v 1. rade, že nie je zrejmé, prečo žalobca požaduje iba túto časť kúpnej ceny a ako k jej výške dospel“, uviedol, že „sa domnieva, že spoluzodpovednosť žalovaného v 1. rade v zmysle znaleckého posudku sa javí byť 30 % – popri 10 % zodpovednosti projektanta, ktorý mal vybrať sám vhodnú krytinu a vypracovať pri takejto zložitej streche aj projekt jej realizácie, 30 % zodpovednosti za vady nedostatočnej izolácie pri realizácii strešného plášťa a 30 % zodpovednosti realizátorov diela, že hoci ako odborníci poznali nevhodnosť danej krytiny pre tento druh strechy, neodmietli vykonať práce, resp. neupozornili žalobcu na nevhodnosť jeho pokynov spočívajúcich v pokládke strechy touto krytinou. Nárok žalobcu voči žalovanému v 1. rade predstavujúci 30 % z ceny dodanej krytiny súd považuje za zákonný a zodpovedajúci spravodlivému usporiadaniu vecí. Ak má nárok na zľavu z kúpnej ceny zodpovedať rozdielu medzi hodnotou, ktorú by mal tovar bez väd, a hodnotou, ktorú mal tovar dodaný s vadami, pričom pre určenie hodnôt je rozhodujúci čas, v ktorom sa malo uskutočniť riadne plnenie a kupujúci môže o zľavu znížiť kúpnu cenu platenú predávajúcemu, ak kúpna cena bola už zaplatená, môže kupujúci požadovať jej vrátenie do výšky zľavy spolu s úrokmi, tak toto je najhospodárnejšie zistenie nároku žalobcu s prihliadnutím na závery znaleckého posudku... Strecha v skutočnosti pre nevhodný výber krytiny nie je funkčná pre nedodržanie minimálneho sklonu strechy – ktorý vyžadoval iný druh krytiny a pre odstránenie tejto vady bude potrebná kompletná výmena strešnej krytiny. Je nepredstaviteľné, aby po takejto demontáži strešnej krytiny táto mala hodnotu vyššiu ako 30 % z jej ceny, pretože takto znehodnotená krytina je veľmi ťažko upotrebitelná a v čase širokého výberu krytín, nemožno žiadať od žalobcu, aby ju predával ako použitý tovar. Bude výlučne vecou dohody toho, kto takúto krytinu v budúcnosti zakúpi, akú cenu bude ochotný za ňu zaplatiť. Takto hypoteticky stanovenú cenu použitej krytiny však podľa názoru súdu nemožno v danom prípade v čase rozhodnutia súdu brať do úvahy, resp. z nej vychádzať.“

4. Proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie iba sťažovateľka, ktoré odôvodnila tým, že „konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne

rozhodnutie vo veci [§ 365 písm. d) CSP], súd prvej inštalácie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam [§ 365 ods. 1 písm. f) CSP] a rozhodnutie súdu prvej inštalácie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP].“.

Sťažovateľka konkrétne namietala, že „treba konštatovať nedostatok zistenia a identifikácie samotnej vady predanej veci (strešnej krytiny Bobrina), nakoľko právny vzťah medzi žalobcom ako kupujúcim a žalovaným 1/ ako predávajúcim sa riadi ustanoveniami § 409 a nasl. Obchodného zákonníka. Je nesporné, že žalovaný 1/ dodal žalobcovi funkčne vhodný tovar – strešnú krytinu Bobrina, opatrenú vyhlásením zhody, pričom prvotnou príčinou zatekania v súlade so závermi znaleckého posudku je nesprávny výber krytiny a súvisiace okolnosti tam uvedené (najmä sklon strechy, tvarová komplikovanosť a komplikovaný geometrický tvar)... Treba vziať zreteľ na ustanovenie § 424 Obchodného zákonníka, podľa ktorého predávajúci nezodpovedá za vady tovaru, o ktorých kupujúci v čase uzavretia zmluvy vedel, alebo s prihliadnutím na okolnosti, za ktorých sa zmluva uzavrela, musel vedieť, ibaže sa vady týkajú vlastnosti tovaru, ktoré tovar musí mať podľa zmluvy. V tejto súvislosti treba brať zreteľ na to, že žalobca svojím konaním v prípade absencie predloženého projektu konal protiprávne... Žalobca neuplatnil kvantifikáciu zľavy spôsobom uvedeným v § 439 ods. 1 Obchodného zákonníka, nakoľko zľava musí zodpovedať rozdielu medzi hodnotou, ktorú by mal tovar bez väd a hodnotou, ktorú mal tovar dodaný s vadami, pričom pre určenie hodnôt je rozhodujúci čas, v ktorom sa malo uskutočniť riadne plnenie. V tomto smere súd ustálil 30 %-nú zľavu v podobe sudcovskej úvahy so zdôvodnením, že ide o najhospodárnejšie zistenie nároku žalobcu s prihliadnutím na závery znaleckého posudku. V skutočnosti však žalobca v tejto časti uplatnenia svojho nároku nemal žiadnu dôkaznú iniciatívu k vyčísleniu zľavy zákonným spôsobom a neunesol dôkazné bremeno. Za týchto okolností je rozhodnutie súdu prvej inštalácie v tomto smere arbitrárne, nepreskúmateľné a stojace na nesprávnom právnom posúdení, ako aj na nesprávnych skutkových zisteniach... Žalovaný 1/ zároveň vzniesol námietku premlčania nárokov žalobcu uplatňovaných v tomto konaní v podobe zľavy z kúpnej ceny, pretože právo na zľavu v sume 5.086,10 eur si uplatnil žalobca podaním zo 17. 3. 2017 v konaní pred súdom prvej inštalácie.“.

5. Krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu vo vzťahu k sťažovateľke potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, pričom v jeho odôvodnení konštatoval: „Nárok na zľavu z kúpnej ceny zodpovedá rozdielu medzi hodnotou, ktorú by mal tovar bez väd a hodnotou, ktorú má tovar dodaný s vadmi, pričom pre určenie hodnôt je rozhodujúci čas, v ktorom sa malo uskutočniť riadne plnenie (§ 439 ods. 1 Obchodného zákonníka)...

V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že strešná krytina značky Bobrina mala vadu spočívajúcu v nevhodnosti tohto krycieho materiálu na daný typ konštrukcie strechy pri zohľadnení jej zložitosti, ako to nepochybne vyplýva zo Znaleckého posudku č. 4/2016, podaného Technickou univerzitou v Košiciach, Stavebná fakulta. V tomto zmysle súd prvej inštancie túto vadu správne identifikoval, vychádzajúc z vykonaného znaleckého dokazovania a i z jej existencie vyvodil aj správny právny záver z pohľadu § 420 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka so zreteľom na to, že tovar podľa tohto zákonného ustanovenia musí mať vlastnosti takého charakteru, aby sa hodil na účel, ktorý bol nepochybne medzi sporovými stranami zrejmy a dohodnutý, pretože ako opätovne vyplynulo z vykonaného dokazovania, zástupca žalovaného aktívne vstupoval do procesu rozhodovania žalobcu v tom smere, aký konkrétny typ strešnej krytiny bude zakúpený a vlastne takýmto spôsobom vykonal poradenskú činnosť. Nemôžu teda vznikať pochybnosti o správnosti postupu súdu prvej inštancie pri identifikácii vady a jej právnom posúdení a správnosti nazerania na túto problematiku súdom prvej inštancie, tak po stránke právneho posúdenia, ako aj po stránke skutkových zistení. V tomto zmysle teda neexistuje žiaden rozpor (v zmysle odvolacích námietok žalovaného I/), ktorý by zaťažoval konanie vadou, ako je to v odvolaní žalovaného I/ uvedené. Súd prvej inštancie vyvodil správny právny záver aj v tom smere, že akceptoval zmenenú žalobu žalobcu, ktorý po vykonaní znaleckého dokazovania sa zameril na poskytnutie zľavy z kúpnej ceny. Z obsahu spisového materiálu totiž nepochybne vyplýva, že vadnosť strešnej krytiny bola žalovanému I/ oznámená (oznámenie väd – podanie správy o existencii vady) a po zistení, že so zreteľom na všetky okolnosti nie je možné, ani účelné vadu odstrániť vo forme odstránenia celej strešnej krytiny, uplatnil si žalobca nárok na primeranú zľavu. Nemožno súhlasiť s názorom žalovaného I/, že výška zľavy nekorešponduje s pojmovou definíciou vady v zmysle § 439 Obchodného zákonníka, teda v podobe rozdielu medzi hodnotou, ktorú by mal tovar bez väd

a hodnotou, ktorú mal tovar dodaný s vadami. V tomto smere nejde len o sudcovskú úvahu, ale výška zľavy má oporu aj vo vykonanom znaleckom dokazovaní, pričom je nepochybné, že hodnota dodaného tovaru (strešnej krytiny) je vlastne znížená z dôvodu jej nevhodnosti na daný typ strešnej konštrukcie tak, ako to zo znaleckého dokazovania aj vyplynulo...

Napokon treba poukázať na to, že nie je možné akceptovať námietku premlčania vznesenú žalovaným 1/ v odvolaní, opierajúcu sa o okolnosť, že žalobca uplatnil nárok na zľavu z kúpnej ceny predmetnej strešnej krytiny vo výške peňažného plnenia v sume 5.086,10 eur až písomným podaním zo 17. 3. 2017, hoci k dodaniu strešnej krytiny Bobrina došlo už v roku 2011. Predovšetkým treba konštatovať, že žalobca upravil žalobu a túto v písomnej forme doručil na súd prvej inštancie už 22. 2. 2017, avšak podstatné je to, že predmetná námietka premlčania uvedená v odvolaní žalovaného 1/ je prostriedkom procesnej obrany vo forme hmotnoprávnej námietky v zmysle § 152 CSP, pretože táto námietka premlčania oslabuje právo uplatňované žalobcom v tomto konaní, pričom takýto prostriedok procesnej obrany sporovej strany (žalovaného) je v odvolacom konaní v zmysle § 366 CSP neprípustný a odvolací súd naň neprihliada, pretože nemožno konštatovať, že odvolateľ (žalovaný 1/) tento prostriedok procesnej obrany nemohol bez svojej viny uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.“

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 1 Obdo 65/2017 z 28. júna 2018 (ktoré nadobudlo právoplatnosť 30. augusta 2018) dovolanie sťažovateľky (bod 2) odmietol podľa § 447 písm. c) a f) CSP.

7. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti poukazuje na to, že „znalecký posudok vypracovaný v rámci predmetného súdneho konania... na ktorý súd odkazuje, vôbec neuvádza konkrétny pomer zodpovednosti jednotlivých žalovaných v 1. - 3. rade za vady strešnej krytiny tak, ako si to súd sám svojvoľne vyhodnotil a 30 %-ná zodpovednosť sťažovateľa sa mu z uvedeného znaleckého posudku v podstate len javí. Z toho dôvodu sa súdu javí spravodlivá aj 30 % výška zľavy z kúpnej ceny, ktorú si určil sám žalobca bez toho, aby prihliadal na vodiace kritéria pri určovaní výšky zľavy uvedené v ust. § 439 ObchZ. Z uvedeného vyplýva, že pomer spoluzodpovednosti sťažovateľa za vady strešnej krytiny nemá oporu vo vykonanom dokazovaní rovnako ako tak určenie výšky zľavy z kúpnej

ceny, ktorá má zodpovedať rozdielu medzi hodnotou, ktorú by mal tovar bez väd, a hodnotou, ktorú mal tovar dodaný s vadami, pričom pre určenie hodnôt je rozhodujúci čas, v ktorom sa malo uskutočniť riadne plnenie. V predmetnom konaní sa preto sťažovateľovi nedostalo takého odôvodnenia súdneho rozhodnutia, ktoré by sa riadne vysporiadalo s jeho námietkami týkajúcimi sa jeho miery zodpovednosti za vady strešnej krytiny a s tým súvisiacim nárokom na zľavu z kúpnej ceny, ktorý absolútne nekorešponduje s ustanovením § 439 ObchZ... Svojoľný postup súdu pri hodnotení dôkazov bol vykonaný bez akéhokoľvek racionálneho základu tak, že z nich pri žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú prijaté skutkové základy. Zároveň je zřejmý extrémny nesúlاد právnych záverov súdu s vykonaným dokazovaním, skutkovými a právnymi zisteniami. Odvolací súd v napadnutom Rozsudku navyše tieto argumenty žalovaného v 1. rade, ktoré zostali sporné a súdom prvej inštancie dostatočne neodôvodnené, potvrdil a v celom rozsahu sa s nimi stotožnil. Napriek tomu, že žalovaný v 1. rade predložil právne relevantné námietky a argumentáciu umožňujúce privodiť mu priaznivejšie rozhodnutie vo veci samej, tieto zostali rozhodnutím súdu prvej inštancie nedostatočne vysporiadané a odvolací súd sa nimi vo svojom Rozsudku nezaoberal spôsobom, ktorý možno označiť za adekvátny a preskúmateľný.“.

8. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka v petite navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálehom vyslovil porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a aby sťažovateľke priznal náhradu trov konania.

II.

9. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované. Podľa § 124 poslednej vety zákona o ústavnom súde ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

13. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Predmetom ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľky zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 7 Cob 8/2017-221 z 28. júna 2017 (bod 5), ktorý sťažovateľka považuje za arbitrárny a zjavne neodôvodnený (bod 7).

15. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

16. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

17. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o porušení základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd rozhoduje len v prípade, ak je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, ak by účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi neboli zlučiteľné s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou.

18. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Pri uplatňovaní právomoci podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 19/02, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Pri uplatňovaní právomoci podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd nemôže materiálne nahrádzať hodnotenie dôkazov vykonané všeobecnými súdmi, ktorých sústava je od ústavného

súdnicstva oddelená na báze ústavnej regulácie. Len výnimočne, za splnenia podmienok uvedených v predchádzajúcej vete môže ústavný súd hodnotenie dôkazov vykonané všeobecnými súdmi podrobiť svojej právomoci, avšak výlučne v rovine kasačného prieskumu. Inak by sa ústavný súd v konaní o ústavnej sťažnosti dostával do pozície ďalšej inštancie všeobecného súdnicstva, čo ústava nedovoľuje.

19. Úlohou ústavného súdu rovnako nie je chrániť subjekty konania pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ich pred takými zásahmi do ich práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (m. m. I. ÚS 17/01).

20. Vychádzajúc z ustálenej judikatúry ústavného súdu (m. m. III. ÚS 341/07, I. ÚS 155/2017, III. ÚS 342/2017), uprednostňujúcej výklad zákona *e ratione legis* (argumentácia zmyslom, rozumom, účelom) pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom, prípady, v ktorých nesprávna aplikácia jednoduchého práva všeobecným súdom má za následok porušenie základných práv a slobôd, sú tie, v ktorých táto nesprávna aplikácia jednoduchého práva je spätá s konkurenciou jednotlivých noriem tohto práva, prípadne s konkurenciou rôznych interpretačných alternatív, v ktorých sa odráža kolízia ústavných princípov, a naostatok za také možno považovať aj prípady svojoľnej aplikácie jednoduchého práva. Pojem svojoľne možno interpretovať na prípady, keď všeobecný súd urobí taký výklad použitej právnej normy, ktorý je v extrémnom rozpore s právom na súdnu ochranu a princípom spravodlivosti alebo ho urobí v inom než zákonom ustanovenom a v právnom myslení konsenzuálne akceptovanom význame či bez bližších nerozpoznateľných kritérií (I. ÚS 533/2016). O svojoľli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05, ZNaU 100/2005).

21. Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

22. Podstata základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy).

23. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil, jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax a dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany konania na súdnu ochranu, resp. spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

24. Aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru uvádza, že hoci tento článok zaväzuje súd, aby odôvodnil svoje rozhodnutie, neznamená to, aby na každý argument strany konania dal podrobnú odpoveď

(rozsudok ESĽP vo veci Van Hurk v. Holandsko z 19. 4. 1994, sťažnosť č. 16034/90, § 61). Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Rozsah, na ktorý sa povinnosť súdov odôvodniť svoje rozhodnutia vzťahuje, môže byť podľa povahy rozhodnutia rôzny. Medziiným, je potrebné zohľadniť aj rôznorodosť návrhov, ktoré strana konania môže podať na súdy, ako aj rozdiely existujúce v zmluvných štátoch v súvislosti s právnou úpravou, zvyklosťami, právnymi názormi a vynášaním a vyhotovovaním rozhodnutí (rozsudok ESĽP vo veci Ruiz Torija a Hiro Balani v. Španielsko z 9. 12. 1994, sťažnosť č. 18390/91). Skutočnosť, že súd neprejedná každú podrobnosť tvrdenú stranou konania, nie je sama osebe v rozpore s požiadavkou spravodlivého prejednávania veci. Podstatné však je, aby sa neprehliadlo právo strany konania byť vypočutou a aby súd posúdil tvrdenia strany konania, hoci sa to explicitne neodrazí v konečnom rozhodnutí (rozhodnutie č. 10153/82 z 13. 10. 1986, D. R. 49, s. 67, 74). Odvolací súd sa tiež v zásade môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok ESĽP vo veci Helle v. Fínsko z 19. 12. 1997, č. 20772/92).

25. Nielen zákonná, ale aj ústavná kvalita civilného súdneho konania sa podstatným spôsobom prejavuje v hodnotení dôkazov konajúcim všeobecným súdom, ktoré musí zodpovedať § 191 ods. 1 CSP. Uvedené ustanovenie upravuje zásadu voľného hodnotenia dôkazov, ktorá napriek pomenovaniu nevytvára všeobecnému súdu priestor pre ľubovoľné (svojvoľné) hodnotenie dôkazov. Práve prípadná svojvoľa v procese hodnotenia dôkazov je nežiaducim prvkom v súdnom konaní, ktorý zakladá nielen rozpor postupu a naň nadväzujúceho súdneho rozhodnutia so zákonom, ale aj so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, lebo svojvoľa konajúceho súdu je hrubým narušením spravodlivostnej kvality a objektivity súdneho rozhodovania (I. ÚS 211/2012, III. ÚS 90/2015).

26. Uvedené východiská bol povinný dodržať pri rozhodovaní o odvolaní sťažovateľky aj krajský súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či ústavná sťažnosť je alebo nie je opodstatnená.

27. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu na začatie konania pritom možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 453/2011).

28. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka v ústavnej sťažnosti nenamieta, že by ako predávajúca nebola vôbec zodpovedná za dodanie tovaru s vadami žalobkyne ako kupujúcej, ale uplatnenými námietkami v podstate vyjadruje nesúhlas so spôsobom určenia výšky nároku na zľavu z kúpnej ceny tovaru dodaného s určitou vadou všeobecnými súdmi, ktorým vytýka, že ústavne nesúladným výkladom a aplikáciou § 439 ods. 1 Obchodného zákonníka, ako aj nedostatočným zhodnotením dôkazov zasiahli do jej označených práv.

29. Podľa § 411 Obchodného zákonníka predávajúci je povinný kupujúcemu dodať tovar, odovzdať doklady, ktoré sa na tovar vzťahujú, a umožniť kupujúcemu nadobudnúť vlastnícke právo k tovaru v súlade so zmluvou a týmto zákonom.

30. Podľa § 436 ods. 1 písm. c) Obchodného zákonníka ak je dodaním tovaru s vadami porušená zmluva podstatným spôsobom (§ 345 ods. 2), môže kupujúci požadovať primeranú zľavu z kúpnej ceny.

31. Podľa § 439 ods. 1 Obchodného zákonníka nárok na zľavu z kúpnej ceny zodpovedá rozdielu medzi hodnotou, ktorú by mal tovar bez väd, a hodnotou, ktorú mal tovar dodaný s vadami, pričom pre určenie hodnôt je rozhodujúci čas, v ktorom sa malo uskutočniť riadne plnenie.

32. Keďže odôvodnenia rozhodnutí prvoinštančného a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (m. m. II. ÚS 78/05), ústavný súd si na účel overenia opodstatnenosti sťažnostných námietok vyžiadal spis okresného súdu sp. zn. 19 Cb 2/2014, z obsahu ktorého zistil nasledujúce skutočnosti:

Dňa 13. januára 2014 bola okresnému súdu doručená žaloba žalobkyne, ktorou sa proti sťažovateľke a dvom ďalším žalovaným domáhala odstránenia väd dodaním náhradného tovaru – strešnej krytiny Bobrina RAL 8017 s nepoddimenzovanou kapilárnou drážkou a s vhodným tesniacim pásom.

Okresný súd uznesením č. k. 19 Cb 2/2014-119 z 12. októbra 2015 nariadil vo veci znalecké dokazovanie znaleckým ústavom; znalecký posudok bol okresnému súdu doručený 24. februára 2016.

Dňa 8. apríla 2016 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľky, v ktorom mu oznámila, že *„k záverom predmetného znaleckého posudku nemáme pripomienky“*.

Dňa 23. januára 2017 sa na okresnom súde uskutočnilo pojednávanie, na ktorom okresný súd po zistení, že k mimosúdnemu vysporiadaniu sporu nedošlo, na základe návrhu žalobkyne uznesením pripustil zmenu žalobného návrhu tak, že *„Žalovaný v 1. rade je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 5.086,10 eura a žalovaní v 2. a 3. rade spoločne a nerozdielne sumu 5.301,70 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.“* Pojednávanie bolo odročené na 27. február 2017 na účel vyjadrenia sťažovateľky k zmene žalobného návrhu.

Dňa 22. februára 2017 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľky k zmene žalobného návrhu, v ktorom stručne uviedla, že *„nárok žalobcu na zľavu z kúpnej ceny vo výške 5.086,10 € nie je daný, z ktorého dôvodu navrhujeme, aby súd žalobu voči žalovanému v 1. rade zamietol“*.

Na pojednávaní pred okresným súdom 27. februára 2017 sa pred jeho skončením (§ 182 CSP) sťažovateľka vyjadrila, že návrhy na doplnenie dokazovania nepredkladá a ani neoznačuje. Okresný súd uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené a pojednávanie odročil na 27. marec 2017 na účel vyhlásenia rozhodnutia.

Dňa 9. marca 2017, teda po uplynutí zákonnej koncentrácie konania (§ 154 CSP), bolo okresnému súdu doručené *„záverečné vyjadrenie“* sťažovateľky, v ktorom uviedla, že

„žalobca neuplatnil kvantifikáciu zľavy spôsobom... podľa § 439 ods. 1 ObchZ... Konštatujeme nedostatok zistenia, resp. identifikácie samotnej vady predanej veci vo vzťahu k žalovanému v I. rade... S uvedeným záverom žalobcu teda nekorešpondujú závery znaleckého posudku zhrnuté na 17. strane...“.

Na pojednávaní 27. marca 2017 okresný súd vyhlásil vo veci rozsudok, ktorým uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 5 086,10 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku a nahradiť žalobkyni 100 % trov konania (bod 3.1).

33. Ďalší priebeh súdneho konania je opísaný v I. časti odôvodnenia tohto uznesenia.

34. Ako vyplýva z bodu 32, konanie v danej veci prebiehalo čiastočne za účinnosti Civilného sporového poriadku, ktorý sa v zmysle § 470 CSP, ktorý platí aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (s výnimkou uplatnenia procesných inštitútov uvedených v § 470 ods. 2 druhej vete CSP, ak by boli v neprospech sporovej strany) a ktorý v čl. 17 ustanovuje, že súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

35. Podľa čl. 6 CSP strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany. Citovaný článok „normatívne pokrýva tú časť procesnoprávných vzťahov, ktorá vzniká medzi dvoma sporovými stranami kontradiktórneho konania... Obsah princípu rovnosti sporových strán v civilnom sporovom konaní sa... prejavuje ako tzv. funkčná rovnosť, spočívajúca v takom procesnom postupe súdu, aby sa každej zo sporových strán umožnilo v rovnakej miere realizovať svoje procesné oprávnenia. To, či sporová strana svoje procesné oprávnenia aj reálne využije a v akej kvalite, už netvorí obsah princípu rovnosti sporových strán... Sporovej strane má byť zásadne umožnené reagovať na realizáciu všetkých procesných oprávnení protistrany v záujme zabezpečenia negácie neodôvodnenej procesnej výhody jednej zo sporových strán.“. (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. *Civilný sporový poriadok. Komentár*. Praha : C. H. Beck, 2016. s. 45).

36. Podľa čl. 8 CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

37. Podľa čl. 9 CSP strany sporu majú právo sa oboznámiť s vyjadreniami, návrhmi a dôkazmi protistrany a môžu k nim vyjadriť svoje stanovisko v rozsahu, ktorý určí zákon. Z dikcie citovaného článku je nepochybné, že „kontradiktórnosť v zmysle možnosti vyjadriť sa k procesnej aktivite svojej protistrany zahŕňa i možnosť vyjadriť sa k právnej argumentácii protistrany. Tým však nie je dotknutý postulát o rozdelení procesných úloh jednotlivých subjektov civilného procesu.“. (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. *Civilný sporový poriadok. Komentár*. Praha : C. H. Beck, 2016. s. 53).

38. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

39. Podľa § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

40. Podľa § 151 ods. 2 CSP ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

41. Podľa § 153 ods. 1 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

42. Podľa § 154 CSP prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

43. Ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že v súlade so svojou judikatúrou posudzuje spravodlivosť procesu ako celku (m. m. II. ÚS 307/06), preto k vyhovaniu ústavnej sťažnosti dochádza zásadne iba v prípadoch, ak dospeje k názoru, že namietané a relevantné procesné pochybenia zo strany orgánu verejnej moci umožňujú prijatie záveru, že proces ako celok bol nespravodlivý a vzhľadom na to aj jeho výsledok môže vyznievať ako nespravodlivý. Ústavný súd nepristupuje k vyhovaniu ústavnej sťažnosti v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi porušením práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (m. m. II. ÚS 193/06, II. ÚS 210/06, IV. ÚS 238/07).

44. Preto aj zákon o ústavnom súde prostredníctvom § 56 ods. 2 písm. g) v záujme účelnosti a procesnej ekonómie poskytuje ústavnému súdu príležitosť preskúmať v štádiu predbežného prerokovania návrhu na začatie konania (ústavnej sťažnosti) možnosť jeho prípadného odmietnutia jednak na základe obsahu namietaných právoplatných rozhodnutí, charakteru namietaných opatrení alebo iných zásahov, ktorými malo dôjsť k porušeniu základných práv alebo slobôd navrhovateľa a z nich vyplývajúcich skutkových zistení, a jednak tiež na základe argumentácie, ktorú proti nim navrhovateľ v návrhu uplatnil, a to v prípade, že návrh *prima facie* nemá ústavnoprávny rozmer (m. m. IV. ÚS 242/08).

45. Zo zistení ústavného súdu je zrejmé, že sťažovateľka zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom si v posudzovanom konaní (bod 32) neuplatnila svoje procesné oprávnenia včas a s dostatočnou starostlivosťou a že si riadne a včas nesplnila svoju povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť napriek tomu, že na to mala vytvorený dostatočný časový priestor. Sťažovateľka totiž do vyhlásenia uznesenia okresného súdu, ktorým sa dokazovanie končí, svoje tvrdenie, že „nárok žalobcu na zľavu z kúpnej ceny vo výške 5.086,10 € nie je daný“, substancovala nedostatočne, t. j. neformulovala ho tak, aby spĺňalo

požiadavku úplnosti a určitosti, nevzniesla žiadne pripomienky k záverom znaleckého posudku vypracovaného znaleckým ústavom, nepredložila okresnému súdu iný relevantný dôkaz, obsahom ktorého by bol konkrétny výpočet zľavy z kúpnej ceny tovaru dodaného s vadami vychádzajúci z hodnoty tovaru bez väd v čase riadneho plnenia [napr. odborné vyjadrenie či iný znalecký posudok (1. júla 2016 súkromný znalecký posudok – 209 CSP), ba dokonca ani nenavrhol okresnému súdu, aby v tomto smere doplnil dokazovanie.

46. V tejto súvislosti nemožno opomenúť ani ustanovenie § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, v platnom znení, v zmysle ktorého advokát zastupujúci svojho klienta je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, ktorou sa rozumie, že koná čestne, svedomito, primeraným spôsobom a dôsledne využíva všetky právne prostriedky a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné; pritom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných právnych služieb.

47. Správanie sťažovateľky tak odporuje zásade „*vigilantibus iura scripta sunt*“, uplatňovanej už v rímskom práve, ktorá vo svojej podstate znamená, že práva patria len bdelym (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou.

48. Sťažovateľka až v odvolacom konaní začala uplatňovať námietky, ktoré mala a mohla uplatniť prinajmenšom po doručení zmeny žaloby. Pritom z § 366 CSP jednoznačne vyplýva, že „ak odvolateľ v odvolaní vymedzí odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f), a h), je právo na uvedenie prípadných novôt podmienené nezavinením doterajšieho nepoužitia týchto skutočností a dôkazov. Je teda úlohou odvolateľa v odvolaní a protistrany vo vyjadrení k odvolaniu dokázať, že nové prostriedky procesného útoku a nové prostriedky procesnej obrany, ktoré uvádzajú „až teraz“, nemohli v doterajšom priebehu konania použiť bez svojej viny. Ak tento predpoklad úspešne nespĺnia, na novoty nebude môcť odvolací súd prihliadnuť. Na diskvalifikáciu novoty postačí aj opomenutie

skoršieho uvedenia zavinením z nedbalosti. Okrem toho použitie doteraz neuplatnených prostriedkov procesného útoku alebo prostriedkov procesnej obrany na doloženie týchto dôvodov neprichádza do úvahy z povahy vecí“. (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. *Civilný sporový poriadok. Komentár*. Praha : C. H. Beck, 2016. s. 1244).

49. Sťažovateľka správnosť právneho posúdenia otázky „zľavy z kúpnej ceny“ (§ 439 ods. 1 Obchodného zákonníka) nižšími súdmi nenamietala správne ani v dovolacom konaní, keď prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP.

50. Ústavný súd preto poukazuje i na závery najvyššieho súdu vyslovené v jeho uznesení sp. zn. 1 Obdo 65/2017 z 28. júna 2018, v ktorom najvyšší súd upriamil pozornosť sťažovateľky na to, že *„nie každá nesprávnosť, ku ktorej dôjde v civilnom sporovom procese, je procesnou vadou (t. j. vadou procedúry prejednávania veci), prípadne procesnou vadou dosahujúcou až takú intenzitu, ktorú považuje za relevantnú ustanovenie § 420 písm. f) CSP“*, a k dôvodu uvádzanému sťažovateľkou v dovolaní, a to k nedostatočne vykonanému dokazovaniu, resp. nedoplneniu dokazovania sťažovateľkou navrhnutým spôsobom, uviedol, že *„nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení nie však procesnú vadu podľa § 420 CSP (viď R 37/1993). Zo samotnej skutočnosti, že súd v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nemožno vyvodit', že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je podľa § 420 písm. f) CSP prípustné (viď K 125/1999). Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania podľa § 420 CSP. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý / vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, no táto skutočnosť sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 CSP (napr. 1Cdo/85/2010).“*. Najvyšší súd k obsahu dovolania sťažovateľky považoval za potrebné uviesť, že *„§ 420 písm. f) CSP dáva porušenie práva na spravodlivý proces do súvislosti výlučne s faktickou procesnou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením vecí zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladat' dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože právnym posudzovaním veci súd neporušuje žiadnu*

procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona a ani procesné práva účastníka (viď tiež R 54/2012, viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu napr. sp. zn. 1Cdo 62/2010, 6Cdo 41/2011, 7Cdo 26/2010 a SF-Cdo 170/2014).“.

51. V bode 17 uznesenia sp. zn. 1 Obdo 65/2017 z 28. júna 2018 najvyšší súd vyslovil svoj právny názor aj na sťažnosťou napadnuté rozhodnutie krajského súdu a uzavrel, že *„aj rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje dostatočnú právnu argumentáciu k relevantným odvolacím námietkam a nie je možné ho považovať za nedostatočne odôvodnené. Základnými odvolacími námietkami žalovaného I/ sa odvolací súd zaoberal aj napriek tomu, že už prvoinštančné rozhodnutie dávalo odpovede na žalovaným I vznesené námietky, odvolací súd uviedol na zdôraznenie správnosti jeho záverov aj ďalšie dôvody. Nie je možné dôvodne vytýkať súdom oboch inštancií, že sa vo svojich rozhodnutiach v odôvodnení dostatočne nevysporiadali s argumentáciou sporových strán k nároku na zľavu z kúpnej ceny uplatneného žalobcom. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého potvrdzujúceho rozsudku, ktorý s rozsudkom súdu prvej inštancie tvorí jeden celok, okrem stotožnenia sa s odôvodnením prvoinštančného rozhodnutia (§ 387 ods. 1, 2 CSP), práve k predmetnej argumentácii žalovaného I/, na ktorú poukázal aj v dovolaní, na zdôraznenie vecnej správnosti rozhodnutia uviedol dôvody, ktorými vysvetlil, podporil dôvody vyhovenia žalobe o zľavu z kúpnej ceny strešnej krytiny.“.*

52. Z uvedeného je zrejmé, že ak sa sťažovateľka mohla domáhať preskúmania otázky „zľavy z kúpnej ceny“ už v dovolacom konaní, nie je prípustné, aby sa ho domáhala v konaní pred ústavným súdom, pretože skutkové a právne otázky nie sú predmetom ústavnej kontroly, najmä nie vtedy, pokiaľ mohli (mali) byť predmetom prieskumu pred všeobecnými súdmi.

53. Ústavný súd na tomto mieste zdôrazňuje, že nie každá nedokonalosť či vada rozhodnutia všeobecného súdu vedie k jeho zrušeniu ústavným súdom. V danom prípade by ani eventuálne vyhovenie ústavnej sťažnosti sťažovateľky a vydanie nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil, že napadnutým rozsudkom krajského súdu bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a ktorým

by napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie na účel, aby v rámci opätovného rozhodnutia o odvolaní sťažovateľky podal zrozumiteľnejší výklad § 439 ods. 1 Obchodného zákonníka, nemalo vo vzťahu k posudzovanému konaniu vzhľadom na správanie (pasivitu) sťažovateľky v civilnom sporovom konaní žiadnu právnu relevanciu.

54. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že argumentácia sťažovateľky, ktorú uplatnila v ústavnej sťažnosti, nie je spôsobilá spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov napadnutého rozsudku krajského súdu. Napadnutý rozsudok krajského súdu obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, vychádzajúcich a nadväzujúcich na prvoinštančné konanie, pričom ústavný súd nezistil, že by tieto závery krajského súdu boli vo vzťahu k predmetu civilného sporového konania svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku a Obchodného zákonníka, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Sťažovateľkou namietaný zásah do jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu nie je výrokom meritorneho rozhodnutia ústavného súdu odstrániteľný.

55. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

56. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) taktiež nepatrí právo sporovej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných

právnych predpisov, ktoré sporová strana predkladá (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 284/08).

57. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

58. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júna 2019